

Dosarul nr. 5r-1353/20
08042020

4-20041690-12-5r-

H O T Ă R Ă R E
În numele Legii

08 aprilie 2020

mun. Chișinău

Instanța de judecată a Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana)

Având în componență:

Președinte de ședință, Judecător

Dorin Munteanu

Grefier

Cerempei Cristina

Interpret

Danilescu-Iacoban

Sergiu

Cu participarea:

Contestatarei

Bradarskaia Iulia

În lipsa:

Agentului constatator

Spinei Ion

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de Bradarskaia Iulia, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04928295 din 25.03.2020 și a deciziei agentului constatator emisă în baza acestuia, prin care a fost găsită vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 76¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM, fiindu-i stabilită sancțiune sub formă de amendă în mărime de 450 unități convenționale ce constituie 22500,00 lei, -

A CONSTATAT:

La data de 27.03.2020, Bradarskaia Iulia s-a adresat cu contestație în condițiile art. 448 Cod Contravențional al RM, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04928295 din 25.03.2020 și a deciziei agentului constatator emisă în baza acestuia, prin care a fost găsită vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 76¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM, fiindu-i stabilită sancțiune sub formă de amendă în mărime de 450 unități convenționale ce constituie 22500,00 lei, pentru faptul că: la data de 25.03.2020, în jurul orelor 13:37, ea – Bradarskaia Iulia, aflându-se în mun. Chișinău, bd. Dacia, 56, Parcul „Muzeul Satului”, nu a respectat măsurile de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice, și anume: se plimba prin Parcul „Muzeul Satului”.

În motivarea contestației Bradarskaia Iulia invocă că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04928295 din 25.03.2020 întocmit în privința sa, deoarece nu s-a probat existența faptei contravenționale.

Astfel, în susținerea poziției sale a menționat că, în prezent locuiește de una singură și singura se aprovizionează cu cele necesre pentru trai: produse alimentare, detergenți, medicamente.

De asemenea, a mai menționat că, cu ocazia zilei de 8 martie, angajatorul său i-a oferit cadou sub formă de două certificate pentru procurarea produselor alimentare în magazinul „METRO” în valoare de 200 și 500 de lei.

Mai menționează că, la data de 21.03.2020 ea a fost la magazinul „METRO” și a folosit certificatul în valoare de 200 lei, fapt ce se confirmă prin copia bonului fiscal anexat la contestație, achiziționând cele necesare pentru perioada carantinei, în special detergenți. Însă, nu putea duce fizic multe bunuri de o dată. Drept urmare, la data de 25.03.2020, întrucât a epuizat definitiv produsele alimentare pe care le avea acasă, și pentru ca să folosească certificatul cadou,

a decis să meargă la magazinul „METRO” Botanica și să cumpere produsele alimentare necesare, folosind în acest scop certificatul în valoare de 500 lei.

Precizează că, apartamentul unde domiciliază este amplasat la „capătul” bd. Dacia, spre ieșirea din oraș, fapt pentru care ea mergea anume la magazinul „METRO”. Totodată, pentru a evita riscul de infecție cu virusul COVID-19 în transportul public (troleibuzul 30), a decis să meargă pe jos până la „METRO”, iar pentru a nu parcurge traseul de la apartamentul său până la magazin, exact pe marginea autostrăzii, a decis să treacă prin centura forestieră, paralelă cu autostrada, unde și a fost oprită de agentul constator.

În susținerea contestației a făcut trimitere la prevederile art. 10 Cod Contravențional al RM, menționând că, fapta contravențională urmează a fi prevăzută de normele Codului Contravențional al RM.

Astfel, pretinde că, contravenția comitere căreia îi este imputată derivă din nerespectarea prevederilor art. 76¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM, adică: *nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, dacă aceasta a pus în pericol sănătatea publică.*

În context, remarcă faptul potrivit căruia, potrivit Dispoziției nr. 3 a Comisiei Situații Excepționale a RM, emisă în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, pct. pct. 6), 7), 8), 9) din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1340/2001, Comisia Situații Excepționale a RM a dispus:

1. Interzice personelor cu vârsta de peste 63 de ani, începând cu data de 25.03.2020 aflarea în afara domiciliului și în spații publice fără necesitate stringentă, cu excepția:

- (i) Deplasării în interes de serviciu;
- (ii) Deplasării pentru asigurare cu produse alimentare;
- (iii) Depasării pentru asistență medicală ce nu poate fi amânată.

2. Interzicerea începând cu data de 25.03.2020 aflarea personelor în spații publice: parcuri, păduri, terenuri de joacă, terenuri sportive, zone de agrement.

Menționează că, totalitatea normelor enunțate, vizează și excepțiile pentru care persoana poate părăsi domiciliul său.

Precizează că, ea nu este bolnavă și nu a intrat în contact cu vre-un suspect infectat cu COVID-19, însă a ieșit de la domiciliu pentru necesitate stringentă – de a achiziționa produse alimentare, strict necesare pentru supraviețuire. În acest sens sunt și probele de rigoare.

Astfel, prezumă că, în timp ce ea a mers prin zona forestieră spre magazinul „METRO” pentru a cumpăra produse alimentare, agenții constatori au considerat că ea s-ar fi plimbat prin parc. Însă, la acest capitol, explică că de fapt a decis să parcurgă traseul de la domiciliu și până la magazin fără transport public, pentru evitarea aflării în contact o dată în plus cu persoane terțe.

De asemenea, în susținerea poziției sale a făcut trimitere și la prevederile art. art. 7, 8 Cod Contravențional al RM, menționând că, atât faptele sale, cât și vionovăția sa în comiterea contravenției imputate, au fost constatate și interpretate eronat de către agentul constator. Din acesta cauză a și refuzat să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție.

Mai menționează că, procesul-verbal nu i-a fost înmănat, fapt pentru care nu cunoaște nici numărul, nici seria acestuia.

În fine, a menționat că, față de ea sunt aplicabile prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional al RM.

În ședința de judecată contestatara a solicitat admiterea contestației pe motivele invocate în aceasta, pretinzând că fapta contravențională nu a avut loc, or ea se deplasa în direcția magazinului prin parc pentru a se aproviziona cu produse alimentare.

În ședința de judecată agentul constator nu s-a prezentat, fiind înștiințat în modul stabilit despre locul, data și ora ședinței de judecată, prin telefonogramă, nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa agentului constator.

Examinând materialele dosarului contravențional raportat la temeiurile de drept material și procesual care guvernează speța dedusă judecării, instanța de judecată consideră că procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi anulat, iar procesul contravențional urmează a fi încetat din următoarele considerente.

Verificând respectarea termenul depunerii contestației de către Bradarskaia Iulia, instanța de judecată fixează că, aceasta este depusă în termen de 48 ore de la data emiterii deciziei de sancționare, iar în asemenea împrejurări prevederile pct. 25 din Depoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, nr. 4 din 24 martie 2020 fiind respectate pe deplin.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional al RM, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Totodată, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiții: a constatărilor personale a agentului constator și a probelor acumulate.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04928295 din 25.03.2020.

Reieșind din natura penală a contravenției, stabilită prin cauza Ziliberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigențelor instituite de art. 6 par. 2 CEDO, prin prisma art. 440 alin. (1) Cod Contravențional al RM, ținând cont de concluziile expuse în cauza Anușca vs. Moldova (18 iulie 2010), agentul constatator urma să exercite o investigație completă, nepărtinitoare și obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient și concludent pentru stabilirea circumstanțelor importante ale cauzei, determinarea existenței faptei contravenționale, încadrarea juridică a faptei contravenționale și administrarea probelor.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional al RM.

În ședința de judecată, s-a constatat cu certitudine că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04928295 din 25.03.2020 și a deciziei agentului constatator emisă în baza acestuia, Bradarskaia Iulia a fost găsită vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 76¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM, fiindu-i stabilită sancțiune sub formă de amendă în mărime de 450 unități convenționale ce constituie 22500,00 lei, pentru faptul că: la data de 25.03.2020, în jurul orelor 13:37, ea – Bradarskaia Iulia, aflându-se în mun. Chișinău, bd. Dacia, 56, Parcul „Muzeul Satului”, nu a respectat măsurile de profilaxie, prevenire și combatere a bolilor epidemice, și anume: se plimba prin Parcul „Muzeul Satului”.

Preliminar, instanța de judecată relevă că, în Recomandarea Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 41 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 448 Cod Contravențional, contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție”, se statuează că „Examinarea cauzei contravenționale, ca fază a procedurii contravenționale, se finalizează cu aducerea la cunoștința părților interesate a deciziei emise, în modul stabilit de lege. Odată cu aducerea la cunoștință a actului juridic prin care este aplicată sancțiunea contravențională, persoana are dreptul de a ataca actul juridic respectiv”.

Necesită a fi accentuat că CtEDO în cauza Ozturk versus Germania (hotărârea din 21 februarie 1984) a statuat: „În dreptul intern al multor state părți la Convenție operează distincția între infracțiune, delict și contravenții. Pe de alta parte, ar fi contrar obiectului și scopului art.6, care garantează oricărei persoane dreptul la un proces echitabil, dacă statelor le-ar fi permis să excludă din câmpul de aplicare al art. 6 o întregă categorie de fapte pe motivul că acestea sunt contravenții”. În continuare, CtEDO, a concluzionat că, „distincția între contravenții și infracțiuni, existentă în legislația internă, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de incidență a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale” (CEDO). Iar, în speța Ziliberg versus Moldova, CtEDO a menționat că la examinarea cauzelor contravenționale urmează să fie respectate toate exigențele ce derivă din prevederile art. 6 CEDO.

Art. 6 al Convenției, analizat în întregime, garantează dreptul învinuitului să participe efectiv la examinarea procesului său penal. Acest lucru include, printre altele, dreptul nu numai de a fi prezent, dar și de a urma toate procedurile în fața instanței (drept exemplu, *Stanford c. Regatul Unit al Marii Britanii*, hotărâre din 23 februarie 1994, Seria A nr. 282-A, § 26; și *Jabardo c. Spaniei*, hotărârea din 6 decembrie 1988, Seria A nr. 146, § 78). Acest drept face implicit parte din noțiunea de principiu al contradictorialității și poate să derive din garanțiile conținute în literele c), d) și e) ale art. 6 și 3 – „dreptul acuzatului de a se apăra el însuși”, „de a solicita audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării” și „să fi e asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere” (drept exemplu, *cauza Colozza c. Italiei*, hotărârea din 12 februarie 1985, Seria A nr. 89, § 27).

Conform art. 7 Cod Contravențional al RM, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În ordinea art. 381 alin. (4) Cod Contravențional al RM, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovătesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul Contravențional al RM, Procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenției.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional al RM, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului Contravențional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delictelor, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

Din materialele cauzei instanța de judecată reține că, la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăția lui Bradarskaia Iulia în comiterea contravenției incriminate.

Astfel, materialul contravențional este compus din: foaia de titlu; procesul-verbal nr. MAI04928295 din 25.03.2020 nemijlocit; procesul-verbal privind actele de constatare din 25.03.2020 (*potrivit căruia Bradarskaia Iulia și-a expus punctul său de vedere menționând că nu se plimba prin parc dar se deplasa spre magazinul „METRO” pentru a se aproviziona cu produse alimentare*); copie din Monitorul Oficial nr. 84 (7413) din 14.03.2020; copie a Dispoziției nr. 3 din 23.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM.

Instanța de judecată denotă că, careva martori oculari care ar putea confirma existența faptei contravenționale nu au fost audiați pe marginea cauzei, agentul constator limitându-se la propriile aprecieri, fără a ține seama de poziția învinuitei Bradarskaia Iulia.

Astfel, instanța de judecată denotă că, agentul constator nu a ținut seama de faptul că, Bradarskaia Iulia se deplasa la magazin, fapt ce se dovedește prin vaucher-ul cadou pe suma de 500 lei, în baza căruia intenționa să-și procure produse alimentare, după cum indică chiar ea.

Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente și utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delictelor, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză – cum expres prevede norma precitată – care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția, apreciată de instanță a fi una subiectivă a agentului constator.

În afară de aceasta, agentul constator nu a verificat argumentele consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, pentru a convinge observatorul de rând despre existența faptei contravenționale.

Conform prevederilor art. 375 alin. (3) al Codului Contravențional al RM, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Reieșind din considerentul că pe cazul dat există doar poziția agentului constator și, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, din faptul că Bradarskaia Iulia nu și-a recunoscut vina, iar agentul constator nu a putut proba învinuirea ce a adus-o lui Bradarskaia Iulia, instanța de judecată reține că fapta contravențională nu a fost probată.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravențional al RM, procesul contravențional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenției.

Reieșind din circumstanțele enunțate raportate la norma de drept nominalizată, instanța de judecată consideră necesar de a înceta procesul contravențional în privința lui Bradarskaia Iulia.

În conformitate cu prevederile art. 461 Cod Contravențional al RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Prin urmare, reieșind din considerentul că, la materialele dosarului care i-a fost prezentat instanței de judecată nu există nici o probă care ar dovedi existența faptei contravenționale și ar proba vinovăția în comiterea acesteia de către Bradarskaia Iulia, instanța de judecată conchide că agentul constator a luat o decizie neîntemeiată și arbitrară, astfel că, contestația depusă de Bradarskaia Iulia este întemeiată și demnă de admis.

În conformitate cu prevederile art. art. 394-395, 400, 441 alin. (1) lit. a), 448, 461, 462-463 al Codului Contravențional al RM nr. 218 din 24.10.2008, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite contestația cet. Bradarskaia Iulia, privind anularea deciziei de sancționare și procesului-verbal nr. MAI04928295 din 25.03.2020 cu încetarea procesului contravențional.

Se anulează procesul-verbal nr. MAI04928295 din 25.03.2020 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravențional în privința lui Bradarskaia Iulia din lipsa în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

Se repune în drepturi Bradarskaia Iulia.

Copia hotărârii se remite pentru informare IP Botanica al IGP.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

Președintele ședinței, Judecătorul
Munteanu

Dorin